

„Én, Hadihajós Lajos karpaszományos címzetes alhajómester jelentem: ...”

Prológus: 1967 szeptember 1-jén, sikeres egyetemi felvételi vizsga után Cegléden kezdtem el az alkotmányban előírt szent kötelezettségemet: „**A haza védelmét.**” Budapest közeli szakmai alakulathoz, egy önálló híradó zászlóaljhoz kerültem, mármint napközben. 17 óra, a tisztek távozása után az ország „legeldugottabb alakulataitól” örömmel átadott, az nap előléptetett őrvezetők karmaiba kerültünk. Már az első este tudatunkba vészték mihez tartás véget az „Esti Imát”: „Én, Hadihajós Lajos karpaszománynélküli, címzetes alhonvédgyakornok, merem jelenteni a jóságos, öreg „harcsáknak”, hogy ebben a ... körletben, az a ... megint átkergetett a fejünk felett egy köhögve-döcögő napot. Maradt még: xy. Hazulról szövök szép álmképeket, öreg harcsák álmodjatok szépeket!”

Ennek több mint 50 éve. Közismerten, a mérnököket az Úr jó vizuális és katasztrófális verbális memóriával áldotta meg. Nekem, a Himnusz és a Szózat még megy, de a többi tanult memoriternél akadnak betű, szó hibáim, sortévesztések, versszak kihagyások. A magyarnóták csak „alapos alapozás után” jönnek elő. Ezt meg itt ... egyhuzamba leírtam..., akkor ez lehet az én harmadik „nemzeti-imám”, a saját bronzéremem. Kemény hely lehetett az az MN 1319/E? Miután megszülettem: otthon megtanultam beszélni, az iskolákban megtanítottak írni-olvasni, Cegléden embert faragtak belőlem: Valóban a Harmadik Kompetenciám a „Hadihajós Lajosság” lett!

Ugye, most már érthető, hogy milyen indíttatásból jelentkeztem azonnal Soós Tamás híradó tagozati alezredes elnök úr felhívására, a „Hadihajós versenyre”.

Hogy milyen volt a vetélkedő?

Korrekt, profi és izgalmas. Előre írásban megkaptuk a témaköröket és a fellelhető irodalom jegyzékét. Két gyakorlati bemutatót is tartottak az újpesti MH Hadi kikötőben. Fenéklemezről a kormányos állásig megnézhattuk az 1871-ben vízrebocsátott LEITHA monitort, mely ebben a műfajban a legöregebb még vízben vontatható. Nyaranta érdemes felmenni a fedélzetére a Parlament előtti stégen. Igaz, hogy a LEITHA az Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred zászlós hajója, de a küldetéseket az AM (Akna Mentésítő) hajók és az AN (Aknász Naszádok) teljesítik. Fel is mentünk az 1980-ban, Belgrádban gyártott AM31-esre. Az akkor a világszínvonalat képviselő 72 tonnás, 27 méteres naszádot ma is 17 fős személyzet (1 tiszt, 4 altiszt és 12 matróz) üzemelteti. Mindent megnézhattunk, mindent elmagyaráztak az éppen rajta szolgálók. Meg is kaptuk a korrekt válaszokért: a 4 csövű M75-ös légvédelmi gépágyúért, a két hátsó M71-es gépágyúért, a gépház öt diesel motorjának „lóerejéért” és az aknamentesítés folyamatának leírásáért a vetélkedőn a kapható maximális 35 pontot. Persze, ha az AN2 aknász naszádot, a víziaknákat vagy PK motorost, esetleg a LAKÓHAJÓT „húzzuk” akkor is szép pontszámot szereztünk volna, hiszen az altiszt urak lelkiismeretesen mindent jegyzetelhető formában elmondtak, bemutattak. A bázison valaha is szolgálatot teljesítők közül többen hajómodellezők lettek. Így, az összes monitor, AM és AN 1:100 méretarányú makettjét, 1848-ból az első magyar hadihajó a „HADIGŐZŐS MÉSZÁROS” és az utolsó magyar csatahajó az elsüllyedt „SZENT ISTVÁN” szépen kidolgozott modelljét is láthattuk a bázison. Illetve láthatták azok is, akik eljöttek a május 15-én egy kiállításra a Stefánia palotába. A felkészítésnek volt két elméleti napja is. Ezeken az előadók számítógéppel támogatott színvonalas előadásokat tartottak a „Dunai-flottilla” elmúlt 170 évéről. Kiemelve a monitorok harcát a Nagy Háborúba és a biztonságos dunai hajózás támogatását a II. világháborúban és utána.

Nem volt szó: a Dunáról, az egyenruhákról, a haditengerészeti rendfokozatokról, nagy magyar haditengerészekről és a jelző lobogókról. Azonban tudtuk, hogy e témák is részét képezik a vetélkedőnek és megadott irodalomból fel is készültünk belőlük.

... és beköszöntött 2018. május 30. 13 óra, **a vetélkedés kezdete:**

Tíz négy fős csapat indult. Hat a Budapesti Nyugállományúak Klubja fegyvernemi tagozataiból három középiskolás és Erdőbénye csapata, (itt nyugszik Lucich Károly altengernagy az egyik legmagasabb rangot elért magyar haditengerész. A másik Horthy Miklós altengernagy jelenleg Kenderesen van eltemetve.) Mi négyen a Híradó Tagozatot képviseltük.

A vetélkedőre berendezték a Stefánia Palota földszinti ovális nagytermét, (a Báró Atzél Béláról elnevezetett.) Középen egy nagy vetítővászon állt a kérdések némelyike és az eredmény kivetítéséhez. Előtte egy hajómodell versenypályát rendeztek be piros-kék bójákkal. Egy rádiótávírányítású hajómodell, rejtett kerekeken gurult a parkettán. Valódi hajókormánykerékkel és gázkarral lehetett irányítani. Minden csapat kijelölte a „kormányosát”, aki 13 és 14 óra között többször is gyakorolhatta a hadihajó vezetését, melyért élesben maximálisa 50 pontot szerezhetett a csapatának. (A 80 esztendőes Veres János nyá. alezredes, az itt elért 45 pontjával jelentősen hozzájárul győzelmünkhöz.)

14:00-kor műsorvezető bemutatta a zsűrit, melynek elnöke dr. Kovács Vilmos ezredes a HM HIM főigazgatója, helyettese Szilágyi Zsolt Lajos alezredes az MH 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred parancsnoka volt. Ezután elmondták a szabályokat: csak kézzel írt jegyzet használható (számítógép, okostelefon használatért, nyomtatott anyag olvasásáért felfüggesztik a csapatot) ahogy megígérték és már jött is a 9+1-ből: az 1. forduló. A Duna Közép-Európa legnagyobb folyója, minden korban legfontosabb víziútja. (10 kérdés: számok, nevek, egyszerű mondatok összesen maximum 60 pontért.) Csak felsorolnám a következő fordulókat, melyekért összességében 400 pontot lehetett begyűjteni. (A címek önmagukért beszélnek.) Az alakulat története; Az alakulat hadműveletei; A Leitha/Lajta monitor; Korok és egyenruhák; Kód-lobogók; Hajó sziluettek (itt csak mi értük el a maximális 50 pontot. Ez a vizuális memória előnye.) Hajóvezetés; Puzzle kirakása 4 villámkérdés alapján. (Ez forduló volt a legunikálisabb, legizgalmasabb. Fantasztikusan megszervezve, komoly informatikai háttérrel.

Nem azért írom, mert 311 ponttal megnyertük, 1%-kal-3 ponttal a másodikkal előtt a versenyt, de kiválóan előkészített és fantasztikusan levezetett volt. Köszönet a szervezőknek, a lebonyolítóknak az MH 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred állományának, a Hagyományörző- és modellezőknek, a Hadihajós Tagozatnak, a HM HIM-nek, a Fővárosi Vízműveknek és a Stefánia Palota munkatársainak. Sok vetélkedőt láttam és szerveztem is, ez most nálam a második helyre taszította a „Ki miben tudóst”. A győzelem annyira felajzott, hogy a végén kikapva a mikrofont a műsorvezető kezéből belicitáltam jövőre a Puskás175 versenyt ugyancsak a Stefániába, hiszen névadónk Puskás Tivadar 1844. szeptember 17-én született.

Epilógus: A díjakról eddig nem beszéltem. A mellett, hogy mindenki okosabb lett, megmozgathatta az agytekervényeit, ezért tovább élhet ember módjára, sok jóbarátot szerezünk. A részvétel igazoló igényes oklevél mellé minden résztvevő csapat tagja megkapta dr. Margitay-Becht András (zsűritag): TANK A DUNÁN című, a Lajta monitorról szóló csodálatos fotókkal teletűzdel könyvóriását.

Mi négyen több fantasztikus díjat is besöpörtünk: 1. Összesen 30-an, bajtársainkkal egy kölcsönösen egyeztetett napot eltölthetünk az alakulatnál. 2. Négyünket elviszik a Zeusz járőrhajón egy rövidebb útra a Dunán. 3. A Fővárosi Vízművek víztároló túrára hívott meg bennünket. (*Erről írás a 2019. tavaszi Puskás Híradóban*). Köszönjük a szervezőknek és a szponzoroknak.

Csak most a verseny megnyerése után tudatosodott bennem, hogy én eddig is egy karpaszományos alhajómester (=örmester) gyanánt éltem életem. Köszönet Néked, Matusinka Mihály örvezető et., szobaparancsnokom Cegléden, 1967. szeptemberében.

Budapest, 2018. május 30.

*Dr. Horváth László Ferenc
a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület alelnöke*

A győztes csapat

